

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 29 (2)

INDUSTRIJSKE SVOJINE

Izdan 1. Oktobra 1930.

PATENTNI SPIS BR. 7404

Joseph Brandwood, inženjer, Manchester, Engleska.

Postupak za obradu konca i niti od veštačke svile pre bojadisanja.

Prijava od 26. juna 1929.

Važi od 1. februara 1930.

Traženo pravo prvenstva od 26. juna 1928. (Engleska).

Pri bojadisanju konca i niti od veštačke svile opaža se, da se usled osobenosti vlakana upotrebljena tečnost za bojadisanje brzo razilazi. Bez naročilog pripremanja je, usled toga, nemoguće da se jedan svežanj ovih konaca ili niti, — ako su prediva upredena po uobičajenom načinu, — oboji ravnomerno ako se tečnost za bojadisanje sprovodi kroz končanu masu. Bez takvih priprema pokazuje se nejednakost pre svega tada, kad se pokuša, da se boja ostavi da utiče neko vreme samo na jedan deo kalemovog namotaja, — delimično bojadisanje, — pošto su ivice obojenog dela neravnomerne i zupčaste, a i tada, kad se tečnost brzo protera kroz tanki sloj pređe.

Ovim pronaskom stvaraju se sredstva pomoću kojih se izbegavaju nezgode neravnomernosti pri jednolikom bojadisanju i zupčanosti ivične linije pri delimičnom bojadisanju namotanih svežnjeva konaca ili niti od veštačke svile. Prema pronalasku se predeni konci pre bojadisanja postupaju prvo sa emulzionom tečnošću. Emulzija se dovodi pod pritiskom, koji je dovoljno veliki, da bi emulzija prodrila kako između niti, iz kojih se konac od veštačke svile sastoji, tako i između namotaja konca.

Ako niti od veštačke svile, koje treba razlikovati od konaca od veštačke svile, treba da budu obojene u obliku namotanih svežnjeva, može biti primenjena ista metoda. U ovom slučaju treba potrebna snaga,

razume se, da bude samo toliko velika da emulzija može prodrati između namotaja konca.

Boja, koja se dovodi namotanom svežnju od tako postupanog konca, ograničiće se samo na delove, kojima je neposredno dovedena i neće se razlivati na susedne delove. Dalje se ma kome odseku dovedena boja neće razlivati na susedni deo, koji je predhodno obojadisan, pošto je prvo prema pronalasku postupan. Usled toga će svi obojeni delovi pri delimičnom bojadisanju biti jasno i oštro ograničeni i biće postignuta ravnomernost boje pri zajedničkom bojadisanju.

Dalja korist opisanog postupanja sastoji se u tome, što smanjuje afinitet boja prema koncu i nitima od veštačke svile. Kod mnogih boja pri jednolikom bojadisanju takvih konaca ili niti dobijaju se teškoće usled toga, što se boja suviše brzo absorbuje što ima za posledicu neravnomerno bojadisanje i produženje procesa upijanja boja. Ali ako se postupanje sprovede prema pronalasku, može se sa mnogim bojama, koje su do sada pričinjavale teškoće, ravnomerno bojadisati. Kao primer jedne takve boje može biti navedeno „nebesno plavo FF“, koje je bojadžijama dobro poznato.

Kao emulzija upotrebiće se ma kakva podesna substanca, na pr. emulgirani parafinski vosak i upotrebiće se podesne naprave za unošenje emulzije. Korisno se radi prema sledećem:

Namolan svežanj konca stavlja se na središnji, cevast, izbušeni organ za nošenje i emulzija se uvodi u unutrašnjost ovog organa za držanje dok se organ u podesnom aparatu brzo obrće. Time se emulzija usled centrifugalne sile sabija u končanu masu i između končanih niti. Ovo postupanje se preduzima po uobičajenom belanju i pranju konaca, sa ili bez sušenja po pranju. Ako je postupanje izvršeno, mogu konci biti delimično obojadjani po ma kakvom poznatom načinu, ili mogu biti obojadjani u celosti pod pritiskom tečnosti za bojadisanje, ili centrifugalnim procesom ili pomoću provođenja tečnosti za bojadisanje kroz svežanj pod pritiskom ili u vakuumu.

Dalja korist opisanog postupka, da se konci postupaju pre bojadisanja, sastoji se u tome, što pri za tim sledećem bojadisanju tečnost za bojadisanje ravnomerno prodire konce u radialnom pravcu — namotani svežanj iz postupanih konaca, jer se usled postupanja prema pronalasku pojedini namotaji, iz kojih se sastoji jedan takav namotani svežanj, dovode, u izvesni razmak, a isto tako usled prisustva primenjene emulsije i niti pojedinih končanih niti. Odgovarajuća korist leži i u razdvajanju namotaja niti, ako je svežanj iz namotanih niti.

Patentni zahtevi:

1. Postupak pri bojadisanju konaca od veštačke svile, koji obrazuju namotani svežanj, naznačen time, što se svežanj tako postupa sa izvesnom emulzijom nerastvorljivom u tečnosti za bojadisanje, da emulzija prodire kako između niti, iz kojih se konac sastoji, tako i između končanih namotaja.

2. Postupak za obradu niti od veštačke svile, koje obrazuju namotani svežanj, pre bojadisanja, naznačen time, što svežanj biva postupan sa emulzijom, nerastvorljivom u tečnosti za bojadisanje, pod pritiskom tako, da emulzija prodire između namotaja niti od svežnja.

3. Postupak po zahtevu 1 i 2 naznačen time, što se upotrebljena emulzija sastoji iz emulsije parafina.

4. Postupak po zahtevu 1 i 2 naznačen time, što se svežanj dovodi na nosivi organ, koji je snabdeven rupama, kome se emulzija dovodi u unutrašnjost i što se ovaj organ zajedno sa svežnjem stavlja u brzo obrtanje.

5. Postupak po zahtevu 1 i 2 naznačen time, što se namotaj svežnja, koji se sastoji iz konaca ili niti od veštačke svile prvo postupa emulzijom a zatim se bojadise sav jednoliko ili delimično.